

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΤΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ζ΄ ΚΛΙΜΑΚΙΟ

ΠΡΑΞΗ 413/2020

Αποτελούμενο από τον Πρόεδρο του Κλιμακίου Σταμάτιο Πουλή, Σύμβουλο, και τα μέλη Γεράσιμο Σταματάτο, Πάρεδρο, και, κωλυομένων των λοιπών Παρέδρων, τον Εισηγητή Παναγιώτη Τσεκούρα.

Συνήλθε σε τηλεδιάσκεψη στις 16 Νοεμβρίου 2020, σύμφωνα με τα άρθρα 295 παρ. 2 και 336 παρ. 1 του ν. 4700/2020 «Ενιαίο κείμενο Δικονομίας για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ολοκληρωμένο νομοθετικό πλαίσιο για τον προσυμβατικό έλεγχο, τροποποιήσεις στον Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, διατάξεις για την αποτελεσματική απονομή της δικαιοσύνης και άλλες διατάξεις» (Α΄ 127/29.6.2020), προκειμένου να αποφανθεί επί του ερωτήματος που υποβλήθηκε με το 126523ΕΞ2020/5.11.2020 έγγραφο του Υπουργού Οικονομικών, το οποίο πρωτοκολλήθηκε στο Δικαστήριο στις 11.11.2020 (αρ. πρωτ. Ελ.Συν. 56114).

Άκουσε την εισήγηση του Εισηγητή Παναγιώτη Τσεκούρα.

Σκέφθηκε κατά το νόμο και

Έκρινε ως ακολούθως:

1. Στο άρθρο 98 του ισχύοντος Συντάγματος ορίζεται ότι «1. Στην αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανήκουν ιδίως: α. (...) β. Ο έλεγχος συμβάσεων μεγάλης οικονομικής αξίας στις οποίες αντισυμβαλλόμενος είναι το

Δημόσιο ή άλλο νομικό πρόσωπο που εξομοιώνεται με το Δημόσιο από την άποψη αυτή, όπως νόμος ορίζει (...)). Από τις εκτελεστικές του ανωτέρω άρθρου του Συντάγματος διατάξεις των άρθρων 324 και 325 του προαναφερόμενου ν. 4700/2020 συνάγεται ότι στον προσυμβατικό έλεγχο των Κλιμακίων του Ελεγκτικού Συνεδρίου υπάγονται συγκεκριμένες κατηγορίες συμβάσεων μεγάλης οικονομικής αξίας, οι οποίες συνάπτονται από το Δημόσιο, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά τους πρόσωπα, τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και τις δημόσιες επιχειρήσεις ή οργανισμούς. Ειδικότερα δε υπάγονται οι συμβάσεις που αφορούν στην κατασκευή και εκτέλεση έργων, στις προμήθειες αγαθών και υπηρεσιών, καθώς και οι συμβάσεις αγοράς ακινήτων, εφόσον ο προϋπολογισμός των ως άνω κατηγοριών συμβάσεων υπερβαίνει το ποσό του 1.000.000 ευρώ, χωρίς ΦΠΑ, ενώ αν συγχρηματοδοτούνται από ενωσιακούς πόρους, το ποσό των 5.000.000 ευρώ, χωρίς ΦΠΑ. Περαιτέρω, στον προσυμβατικό έλεγχο υπάγονται και οι λοιπές αναφερόμενες στο ως άνω άρθρο 324 παρ. 4 συμβάσεις, μεταξύ των οποίων οι προγραμματικές συμβάσεις και οι συμβάσεις αξιοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του ΤΑΙΠΕΔ ή θυγατρικών του εταιρειών. Αντιθέτως, εξαιρούνται του ελέγχου οι συμβάσεις που συνάπτονται στο πλαίσιο διαχείρισης του δημοσίου χρέους ή αφορούν στην έκδοση και διάθεση μετοχοποιήσιμων τίτλων ή στη διενέργεια χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών και δανεισμού του Ελληνικού Δημοσίου (άρθρο 325).

2. Συνεπώς, από τον συνδυασμό των ανωτέρω διατάξεων συνάγεται αφενός μεν ότι στο προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου δεν υπάγεται το σύνολο των συμβάσεων που συνάπτει το Ελληνικό Δημόσιο, εξαιρουμένων πρωτίστως αυτών που σχετίζονται με τη διαχείριση του δημοσίου χρέους και τη διαχείριση των μετοχοποιήσιμων τίτλων αυτού (Δημοσίου), αφετέρου δε ότι τα αρμόδια Κλιμάκια του Ελεγκτικού Συνεδρίου ελέγχουν, ως δικαστικά όργανα ελέγχου, τη νομιμότητα

της διαδικασίας ανάθεσης και των σχεδίων συμβάσεων, καταλήγοντας σε θετική κρίση όταν δεν διαπιστώνονται ουσιώδεις πλημμέλειες ή σε αρνητική κρίση, όταν διαπιστώνονται ουσιώδεις παραβάσεις των διατάξεων της εφαρμοσθείσας νομοθεσίας και των θεμελιωδών αρχών που τη διέπουν. Επομένως, ελλείπει σχετικής πρόβλεψης στον νόμο, αλλά και μη υφισταμένης αρμοδιότητας γνωμοδοτικού χαρακτήρα, τα Κλιμάκια του Ελεγκτικού Συνεδρίου, κατά την άσκηση του προσυμβατικού ελέγχου, δεν αποφαινόμενοι σε ερωτήματα της Διοίκησης αναφορικά με την έννοια ή την εφαρμογή του νόμου στο πλαίσιο της δράσης της, συναλλακτικής ή μη (Ελ.Συν. Ζ΄ Κλιμ. 303/2020, 281/2016, 296/2015, 160/2015, 477/2012, Ε΄ Κλιμ. 440/2011, ΣΤ΄ Κλιμ. 22/2006 κ.α.).

3. Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα κάτωθι: Με την από 6.3.2020 πρόσκληση προκηρύχθηκε δημόσιος πλειοδοτικός διαγωνισμός για την εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων της «ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», που τελεί στην ειδική διαχείριση του άρθρου 14^α του ν. 3429/2005. Στην εν λόγω πρόσκληση προβλέπεται, πλην άλλων, ότι ο τελικός πλειοδότης υποχρεούται να συστήσει ανώνυμη εταιρεία και ότι το Ελληνικό Δημόσιο δύναται να ασκήσει δικαίωμα συμμετοχής στο μετοχικό της κεφάλαιο. Με το προαναφερόμενο 126523ΕΞ2020/5.11.2020 έγγραφο του Υπουργού Οικονομικών υποβάλλεται ερώτημα στο παρόν Κλιμάκιο περί του αν η σύμβαση, η σχετική με το ανωτέρω δικαίωμα του Ελληνικού Δημοσίου, υπόκειται στον προβλεπόμενο στο άρθρο 324 του ν. 4700/2020 προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

4. Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω και σύμφωνα με όσα έγιναν ερμηνευτικώς δεκτά, το Κλιμάκιο δεν κέκτηται αρμοδιότητας να αποφανθεί επί του 126523ΕΞ2020/5.11.2020 έγγραφου ερωτήματος του Υπουργού Οικονομικών. Και

τούτο διότι το Κλιμάκιο, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 324 του ν. 4700/2020, συνιστά δικαστικό όργανο προληπτικού ελέγχου της νομιμότητας της διαδικασίας ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων και, επομένως, η άσκηση της αρμοδιότητάς του προϋποθέτει σχέδιο σύμβασης που εμπίπτει στις αναφερόμενες στη σκέψη 1 της παρούσης κατηγορίες δημοσίων συμβάσεων, σε κάθε δε περίπτωση δεν είναι γνωμοδοτικό όργανο, με αρμοδιότητα να εκφέρει γνώμη επί νομικών ζητημάτων που υποβάλλονται ενώπιόν του από τη Διοίκηση.

Για τους λόγους αυτούς

Απαραδέκτως υποβάλλεται, με το ανωτέρω περιεχόμενο, το 126523ΕΞ2020/5.11.2020 έγγραφο του Υπουργού Οικονομικών.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ ΠΟΥΛΗΣ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΤΣΕΚΟΥΡΑΣ